

Srednješolsko poklicno in strokovno izobraževanje, problemi, izkušnje, dobre prakse v Sloveniji

Irena Posavec, ravnateljica
Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja
Šolski center Celje

Pregled vpisa v 1. letnik v šole v Sloveniji

Program	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Skupaj NPI	91	105	56	70	46	52	35	39	20	32	31
Skupaj SPI	258	202	220	247	253	282	239	256	211	173	192
Gradbeni tehnik	268	255	225	228	244	256	291	253	193	167	110
Gradbeni tehnik PTI	97	92	95	96	59	94	81	86	95	89	84
SKUPAJ	714	654	596	641	602	684	646	634	519	461	417

Pregled skupno vpisanih dijakov v Celju

Program	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
SSI:											
• gradbeni tehnik	228	212	212	193	200	210	227	231	199	182	160
SPI:											
• zidar	61	61	57	35	31	44	31	36	35	21	13
• tesar	4	---	9	5	13	12	13	15	20	20	26
• pečar keramik / pečar – polagalec keram. oblog	---	---	7	18	36	28	32	34	36	44	40
• Izvaj. suhom. gr.	---	---	12	17	15	11	8	9	8	7	12
Skupaj SPI	65	61	85	75	95	95	84	94	99	92	91
NPI:											
• gradbinec / pomočnik pri tehn. gradnje	45	33	20	23	22	34	12	9	16	9	11
SKUPAJ	338	306	317	291	317	339	323	334	314	283	262

- vpisani v zadnjih 11. letih v Celju
- uvedba modela skupnega izvajanja poklicev v l. 2004/2005
- v zadnjih dveh letih nimamo vpisa v program zidar

Prenove programov

Poklicno izobraževanje

- ❑ L. 1997 – uvedba dualnega sistema; v deležu se nadomesti program GRADBINEC II
- ❑ L. 2004 – MODEL skupnega izvajanja programov (poklici v celoti dobijo imena)
- ❑ L. 2010 – prenovljeni programi z odprtim kurikulumom

Strokovno izobraževanje

- ❑ L. 1997 – uvedena poklicna matura
- ❑ L. 2004 – prenova programa z novostmi v stroki
- ❑ L. 2009 – prenovljen program z odprtim kurikulumom

Negativni vplivi na vpis pred krizo

(šole s še tako veliko promocijo, ne moremo doseči povečanja vpisa)

- fizično delo ni cenjeno; delo gradbincev ni cenjeno
- nenormalno izdajanje delovnih dovoljenj
- delo na "črno"
- ustanavljanje podjetij brez dokazil o izobrazbi; za izvajalca suhomontažne gradnje se v 8-ih letih ni uspelo pridobiti niti šifre dejavnosti (nizkoenergijska gradnja ?)
- zapiranje poti (v letu 1997) za nadaljevanje študija iz strokovnih programov
- vzpodbujanje vpisa na gimnazije

Negativni vplivi na vpis v krizi

Poleg že navedenih vplivov še:

- zmanjšanje del in stečaji podjetij
- vsakodnevne negativne informacije o "dogajanjih" v gradbenih podjetjih
- še dobra gradbena podjetja ne dajejo pozitivnih spodbud (nemogoči javni razpisi, inženiring podjetja,...)
- mediji neradi objavljajo pozitivne zgodbe
- še vedno izdanih ogromno delovnih dovoljenj (v letu 2012 2.500/mesec samo za tujce, ki nimajo stalnega prebivališča v Sloveniji)
- vodenje del na gradbiščih, vodenje gradbišča velikokrat v neskladju z Zakonom o graditvi objektov

Kaj lahko storimo?

- se vprašati kako vrniti poklicem v gradbeništvu oz. fizičnemu delu ugled?
- okrepitev inšpekcijskih služb pri nadzoru gradbenih del
- omejiti inženiring podjetja (v nekaterih ni redno zaposlenih delavcev)
- zmanjšati oz. preverjati delovna dovoljenja
- zagon investicij; "gradbeništvu brez projektov, brez vizije"
- javna naročila (ponudbene cene, urne postavke, izvedenci)
- močna interesna zbornica
- paritetni sklad ?
- šele po ureditvi razmer v panogi gradbeništvu bo učinkovita promocija

Promocija

Izvaja vsaka gradbena šola zase:

- obiski OŠ
- delavnice na OŠ
- promocijski projekti (Almina hiša, Hiša kulture, hiša Neva, Unesco,...)
- izvedbe seminarjev
- mediji

Večji nacionalni projekti za vse poklicne programe:

- izdaja zgibank
- snemanje filmov o poklicih
- EU projekti
- spletni portali

Negativna promocija

Prijaznejše delovno okolje v gradbeništvu

Za poklicno usposabljanje in izobraževanje v gradbeništvu je zanimanje tako dijakov, zaposlenih kot delodajalcev z nastopom krize v slovenskem gospodarskem prostoru izjemno upadlo. Te razmere trajajo že četrto leto in posledice bomo Sloveniji občutili še dolgo po tem, ko bo kriza mimo, menijo v zbornici gradbeništva in industrije gradbenega materiala (GZS ZGIGM), ki jo vodi Jože Renar, ter v sindikatu gradbenih delavcev, ki ga vodi Oskar Komac. Posledice se bodo kazale v nacionalnem gospodarstvu kot trajno izgubljena delovna mesta tako neposredno v gradbeništvu in z njim povezanih dejavnostih kot posredno v mnogih panogah gospodarstva. Zato si na GZS ZGIGM prizadevajo v Sloveniji zagotoviti prijaznejše delovno in širše poslovno okolje za zaposlene v gradbeništvu in se pri tem ozirajo za praksami, ki so jih uresničili v uspešnejših gospodarskih okoljih z uvedbo paritetnih skladov. Prav zato 21. februarja v prostorih GZS organizirajo posvet

Srednje strokovno in poklicno izobraževanje ter usposabljanje za potrebe gradbene dejavnosti, stanje in izzivi v prihodnosti, ki mu bo sledila širša razprava in pripravljane sklepe za delo vnaprej. Posvet pripravljajo v okviru mednarodnega projekta Sodico.

BARBARA PAVLIN

Dobre prakse

(s promocijo vplivajo na vpis)

- odprti kurikul v programih**
- pripravljenost podjetij za sodelovanje pri izvajanju programov: izobraževanja, donacije materialov (Lumar), praksa, mednarodna tekmovanja (Knauf, Schönox ...)**
- obrtniki z vizijo**

Zanimivi podatki

☐ potrebe po delovnih mestih v januarju 2013:

gradbeni tehnik	70	brezposelnih	1318
medijski tehnik	4		
računalniški tehnik	25		
elektrotehnik elektronik	28		
elektrotehnik energetik	49		
logistični tehnik	2		
strojni tehnik	182	brezposelnih	2117
orodjar	13		
tesar	177		

☐ brezposelnih 106 izvajalcev suhomontažne gradnje

☐ v januarju 2.796 prostih delovnih mest v gradbeništvu